

Nedersen og Vaulsen

FORORD.

Vi på Korseberg har i "alle år" vært svært nysgjerrig på hvor Gammel-Pål og vårt opphav kom fra. Så derfor ble denne boka til. Denne lille historiebok er min "debut" på området. Jeg har valgt å dele boka i to deler for å følge Pedersen og Paulsenslekta. Jeg har for lite opplysninger om Pål Olsens første ekteskap til å følge disse og har derfor valgt bare andre ekteskap med etterkommere. Jeg følger Peder Olsens barn av 1. ekteskap og hans 3. sønn med etterkommere. Fremdeles er det mye jeg gjerne skulle vite, og hvis jeg eller noen andre vil studere flere kirkebøker, kan jeg skrive tillegg senere. Men kirkebøker i Gudbrandsdalen starter først i 1739 så det er begrenset hvor langt vi kan gå tilbake. Derfor setter jeg sluttstrek nå, men jeg lar det stå åpen side til slutt i boka for at hver enkelt kan føye til det som ikke har kommet fram for den enkelte gren. Mange sitter jo med muntlig fortellertradisjon om sitt opphav. Det er klokt å få det ned på papiret før det er for sent! Min nysjerrighet fikk ihverfall meg til å begynne med granskingen og det har vært en trivelig tid, med mange telefoner til familien, særlig til Laila i Djupvik-! Og motsatt. Ludvig (min mann) vil også gjerne "ha det skriftlig" hvor tålmodig han har vært med telefonregninger og mitt slektsprat! Jeg kan kanskje si med filosofen Pascal: "Hjertet har sine grunner som fornuften ikke kjenner".

Opplysningene har jeg fått i det vesentlige fra Nordalsakrivet, Vågåmo, og jeg retter stor takk til arkivleder Stallvik. Noe fra bygdehistorikere Pål Drivenes og Torger Risdal som har skrevet brev som jeg ved tilfældigheter har fått tak i via andre. Jeg har lest alle "Årbok for Gudbrandsdalen" og hentet historie derfra. Likeledes har jeg fått "Årbok for Nord-Troms" fra Laila i en årrekke. Ingeborg og Olav Sandbakk i Nordfold er en del av slekta son er svært skriveglade og det er en glede å ta med alt som har kommet derfra. Det har vært veldig hyggelig å bli kjent med den delen av slekta.

Jeg håper boka blir til hyggelig opplysning om slekt og historie. Vi kommer fra solide husmannsslekter fra Gudbrandsdalen!

Hjertelig takk iil alle som har vært behjelpelig med opplysninger om slekta og til Odd Gaare som har tegnet forsiden.

Eidsberg, juni 1992 Solveig Korseberg Rud

Når vi ser i de gamle kirkebøker, var nesten alle våre formødre/fedre født i Waage prestegjæld. Dette er nå Sel kommune.

Litt beskrivelse av Solhjemsgrenda i Bredebygden:

Når vi kjører etter E6 gjennom Sel sørover fra Otta, vil vi komme til Høgkringom med "Sinclair-støtta". Sør for Kringen kommer så en rett veilinje over Solhjems-jordet med det gamle skolehuset (nå grendehus) ved vestsiden av veien. Husa på Solhjem ligger da litt opp fra veien, (mot øst, Lågen på vestsiden) og de gamle husmannsbruka under Solhjem ligger oppe over den svært bratte lia: Solhjems-Rønningen, øvre og nedre Tullut, Harestainen, Brattbakken og Solhjemseie. Oppe på berget i nord ligger Solhjems-Bergum, og nede ved vegen ligger Vetl-Lykkja tett under berget.

Det som interesserer oss mest er Tullut-plassene: Plassene - øvre og nedre - ligger i bratteste lia på østsiden - "solsiden" - av Gudbrandsdalslågen i Sel kommune.

Det tok noe tid å finne den rette Pål Olson (Han ble alltid kalt Gammel-Pål). Etter opplysninger i Lyngen bygdebok var jeg på feil linje i starten. Sommeren 1990 reiste endelig Ludvig (min mann) og jeg til Gudbrandsdalen for å finne plassen hvor oldefar var fra. Vi fant fram ved å spørre oss til gården Bergum, da det var første opplysning om Pål. Dette var imidlertid feil, men vi fikk meget gode venner der - Margot og Jakob Bergum - og har vært der mange ganger siden.

Høsten i 1990 klarte vi å overtale Laila i Djupvik til å komme den lange veien for å se på plassene. Vi hadde i mellomtiden funnet ut at plassen Tullut var rett sted. Men vi tok inn på Bergum i en gammel stue - maken til den opprinnelige stua på Tullut - og ble godt mottatt. Det rare er at Ola Bergum - altså tippoldefar der på Bergum - var Gammel-Pål's fadder ved dåpen i Sel kirke. Det står igjen å finne om det er en sammenheng i slekt!

Vi så også hvor Anne "Tulluta" (Gammel-Pål's mor) var født, nemlig Heradalen. Hun hadde med seg navnet fra plassen Tullut - og ble med til Djupvik.

Det var med undring og sterke følelser vi gikk rundt på Tullut og beså de små husene som er i helt tømmer, etter vanlig byggeskikk i Gudbrandsdalen. Fjøsset har rommet 5 kuer, sauefjøsset 18 sauer. Stall til en hest.

Ola Breden, Heradalen, kunne fortelle at hans far og bestefar husket de som dro nordover hadde med hest og kjerre, og bak på alle kjerrene hang rokken. Den måtte være uskadet da den var jo helt nødvendig for å selvberge seg. Gammel-Pål tok med seg et stort framskap, som tyskerne hogde istykker under siste krig, en reisekiste som befinner seg hos Harold Christiansen (Ole Paulsens grand-barnebarn) i Amerika, og ellers det som var nødvendig, kanskje alt de eide.

Det ble en lang ferd mot nord.

De kom først til Målselv. Der traff Pål sin Thorine (Thorø) og giftet seg der. Thorine var kommet fra Lom sammen med mor Embjør Larsdatter og søster Mari. (Slekten kan i en gren føres tilbake til ca. år 1600). Disse hadde første stopp i Ibestad i Nordland, men reiste så videre til Målselv.

De bodde først på gården Rosvold. På gården Carlstad ble Ole Andreas

født og hjernmedøpt. De andre barna ble født i Djupvik. Fra Djupvik reiste de til Alta og drev med skiferbruk, dette var de vant med fra Sel der det var store skiferuttak. De vendte imidlertid tilbake til Djupvik og i året 1848 ble gården Djupvik kjøpt, sammen med Rønnog og Eilert Carlsen, og familien ble der og eies nå av Laila Paulsen. Gården ble etterhvert delt på flere i familien.

Så om Tullut-slekta - plass under Solhjem gård

Vår slekt som bor på Tullut i følge folketellinga 1801:

Husmann Peder Olsson 41 år - født 26.mars 1761 - døpt på

Sel

Kone Anne Iversdotter 43 år - født 1758

PEDER OG ANNE OG DERES BARN

Peder og Anne ser ikke ut til å være gift i soknet. Anne Iversdatter kan vi heller ikke finne døpt i soknet. Vi finner en Ola Pedersen er tjener på Sylte i Kvikne i 1801, men vi vet ikke med sikkerhet at det er vår Peder. Men han kan ha funnet sin Anne og giftet seg der. De som senere overtok øvre Tullut kom også fra Skåbu. Overtakelse gikk ofte gjennom kjente.

Peders foreldre

Ola Pedersen og Marit Pedersdotter ble gift 07.03.1756.

De er døde før 1801 og vi kan anta at de bodde på Tullut før 1801. De har også ei datter Kari født 06.03.1757 som bor på en annen plass - Rønningen -under Solhjem i 1801. Hun var gift med Svein Mortensson. Det kan styrke teorien om at Ola og Marit bodde på Tullut de også.

Anne Iversdatter dør i Tullut 24.05.1823, 63 år.

Peder Olsson dør i Tullut 10.07.1825, 64 år.

Sønnen Ola Pederson dør 04.07.1825, 38 år.

Det ble altså mange dødsfall i familien på kort tid.

Peder og Anne i Tullut får disse barna

A.	Ola	f.	ca.	1786 - død i Tullut 04.07.1825
B.	Iver	f.	29 .	12.1787 død i Tullut mai 1789.
				-
C.	Ymbjør	f.	16 .	03.1791 død 18 62 i Skåbu.
				-
D.	Marit	f.	ca.	1795 - ikke flere opplysninger
E .	Mari	f.	ca.	1798 - ikke flere opplysninger
F.	Iver	f.	20.	02.1803 døpt ei uke senere.
				-

Deter kun tre av barna jeg har noen opplysninger om, nemlig Ola (antakelig eldst), Ymbjør og den yngste Iver. Vi må anta at Ola er eldst, og vet ikke sikkert om det er alle barna.

C. Ymbjør Pedersdatter Tullut kom til Skåbu som ung veverske. Der ble hun gift med Torger Erlandsen. De er gårdsfolk på Øvre Skåbu. (Kilde: Gårdsbok for Fron, s.370-71). "Det har vore sagt at Ymbjør vart ei duganes gardkjerring, og fylte plassen sin godt i Øvre Skåbu". (Kilde: Brev fra Torger Risdal.) Gjennom sønnen Erland sitter samme slekt på gården idag, med tre påfølgende kvinneledd:

- Embjør Erlandsdatter g.m. Renaldo Stensrud;
- Elline Renalddosdatter g.m. Petter Fosse (mor hans, Berte Persdatter Kappelåsen kan vere sønnedatter til Iver, bror til Ymbjør Tullut.)
- Borhild Pettersdatter g.m. Knut Brenden.

F. Iver Pedersen Tullut kom også til Skåbu. Han er nevnt i gamle skriv som Iver Tullut. Han ble tidlig enkemann. Eldste sønnen het Per (Peder) og ble gift til Kappelåsen og har stor etterslekt. Iver giftet seg igjen. Hele den familien utvandra til Amerika i 1870. I utvandringstater fra Skåbu er Iver Pedersson Reiret 67 år. Kona er Kari Johannesdatter Reiret 65 år. Johannes Iversson Reiret, **33** år drar også, likeledes Beret Reiret, og Kari Halvorsdatter Reiret, 33 år (hun kan være kona til Johannes). Ifølge brev fra Torger Risdals skal sønnen til Iver ha blitt gift til Kappelåsen. I 1859 fikk Peder Iversson Hysjulien skjøte på Kappelåsen fra svigerfaren. Kona hans var Guri Johannesdatter Kappelåsen. Samme slekta sitter på Kappelåsen idag, ser det ut til.

A. Ola er vår stamfar og får en grundigere beskrivelse nedenfor.

OLA PEDERSEN TULLUT OG ANNE PÅLSDATTER FRA HERADALEN OG DERES BARN:

OLA PEDERSEN TULLUT (døpt 19.06.1785 - død 04.07.1825)

Han ble gift den 13.10.1811 med

ANNE PÅLSDATTER HERADALEN født 05.04.1791

døpt 03.05.1791 i Sel annex kirke.

Faddere var Syver Pedersen, Lars Loftsgård, Synnøve Bue, Kari Vangen og Marit Kleverud.

Plassfolk på Tullut under Solhjem.
Anne var fra Heradalen. Foreldrene hennes var Poul Jonson og Barbro Pedersdatter.

Barbro Pedersdtr.'s foreldre: Imbjør Andersdatter Haugen
og Peder Bilben, Heidalen.
Paul Jonson's foreldre: se nedenfor.

Ifølge folketellinga i 1801 finner vi følgende på plassen Heradalen:

Jon Paulsen -	husbond	74	år	ekteskap	- har føderåd
Mari Poulsdtr -	hans kone	67	år	ekteskap	- har føderåd
Poul Jonson -	søn	40	år	ekteskap	husmand m.jord
Barbro Pedersdtr	hans kone	35	år	ekteskap	
Jon Poulsen	børn	13	år		
Ole Poulsen	børn	7	år		
Poul Poulsen	børn	4	år		
Peder Poulsen	børn	2	år		
Anne Poulsdtr.	børn	10	år		

Ole Poulsen med stor familie sitter på Heradalen under
folketellinga i 1865.

Han ble den 05.10.1818 gift med Ragnhild Hansdatter. Disse har da
føderåd.

Barn av Ola og Anne:

A. PEDER f. **06.12.1812**. Faddere: Anne Solhjem, Ole
Kongsparten, Johan Brånålykken, Syver Vangen og
Marit Brenden.

B. Rønnaog døpt 5.11.1815 gift med Eilert Carlsen, Målselv,
reiste til Amerika ant. I 1863. (hittil har jeg ikke
klart å skaffe flere opplysninger).

C. Pål f. **29.03.1818**. Faddere: Ola Bergum, Mikkel
Mortensen, Solhjemseie, Iver Pedersen, Solhjemseie,
Kari Iversdtr. Solhjemseie og Ingeborg Aasborn.
Han reiste til Nord-Norge 07.07.1846

A. PEDER OLSSON TULLUT (Solhjemseie).

f. 06.12.1812 konfirmert 25.07.1830 i Vågå
27.08.1843 gift med BARBRA OLSDATTER HERADALEN

De var søskenbarn.

Peder har også Solhjemseie som navn og må ha bodd der som gift
til han reiste til Folda i Nordland fylke 30.05.1848.

Solhjemseie er en plass som ligger enda mer bratt enn Tullut
og høyere opp, med nydelig utsikt over Bredebygden. Plassen
har ikke bilvei, og man må gå opp fra Sinclair-støtta.

Barbro døde 24.11.1856 og Peder giftet seg igjen 04.09.1863 med
Maren Oline Rasmusdatter. Vi har ikke visst før 1990 at Pål
hadde en bror og jeg har oppdaget en meget hyggelig og
skriveglad familie. Mange i den familien har også reist til
Amerika. Noen reiste også til Ole Paulsen (Gammel-Pål's eldste
sønn) i Wisconsin.

Se egen del med Peders familie og gårdshistorie.

B. RØNNOG OLSDATTER døpt 05.11.1815 i Sel kirke,
må ha reist til Målselv allerede før 1840, for dette året
giftet hun seg med EILERT CARLSEN FRA TRANØ. Hun var 25 år og
han var 27 år. Bosted var Nedre Rosvold, senere Karlstad. Da
Pål og Anne Tullutta kom, tok de inn på gården Karlstad.
Rønnog og Eilert fikk 3 barn der. Senere flyttet de til
Djupvik og sammen med Pål kjøpte de Djupvik gård.
(Rønnog er også skrevet som Rønnov og Randi.)

BARN:

Anne Karine f.	07.11.1841.	
Lars Olai f.	01.12.1843.	
Karl	f. 11.08.1846.	Faddere bl.a. Paul Olsen og
Anne Paulsdtr.	Alle barna var født på	Rosvold.

Vi har ingen flere opplysninger om familien bortsett fra at i
året 1863 selger Eilert Carlsen sin del av Djupvik til Valentin
Berg og har emigrert til Amerika antakelig like etter.

2-TIPP-ODLEF.	3 TIPP-OLDEF. 1	4 TIPP-OLDEF.	5 TIPP-OLDEF.
<p>Peder f.06.12.1812 d. gift med</p> <ul style="list-style-type: none"> •Barbro Olsdtr. Heradalen •Maren Oline Rasmusdtr. 	<p>Ola Pedersen dpt. 1785 d. 04.07.1825</p> <p>gift med</p> <p>Anne Pålsdatter</p> <p>(1791 - 1864) g.m. Ola Pedersen</p>	<p>Peder Olsson f. 26.03.1761 d. 10.07.1825</p> <p>gift med</p> <p>Anne Iversdotter f. 1758 d. 24.05.1823</p>	<p>Ola Pedersen f.26.03.1761 gift med Marit Pedersdatter f. 1758</p>
<p>Rønnog f. d. gift med Eilert Carlsen Til Amerika i 1863</p>		<p>Poul Jonson f. 1761</p> <p>gift med</p> <p>Barbro Pedersdatter f. 1766</p>	<p>Jon Poulsen f. 1727 gift med Mari Paulsdatter f. 1734</p>
<p>Pål Olsson Tullut f. 29.03.1818 d. 18.02.1892 gift med</p> <ul style="list-style-type: none"> •Thorine Hansdtr. •Johanne Nilsdtr. f.17.03.1851 d. 			<p>Peder Bilben, Heidalen f. 1737 gift med Imbjør Andersdtr. Haugen</p>

De to **Tullut**-plassene i Sel.